

แนวทางปฏิบัติการสอบถ่ายภาพรังสีในปาก

1. วัตถุประสงค์ในการสอบ

เพื่อประเมินว่าผู้เข้าสอบมีความสามารถในการ

- 1.1 ถ่ายภาพรังสีในปากได้อย่างถูกต้องและสามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้
- 1.2 แปลผลภาพถ่ายรังสีได้
- 1.3 ควบคุมการแพร่กระจายเชื้อได้
- 1.4 ป้องกันอันตรายจากรังสีได้อย่างเหมาะสม

2. คุณสมบัติเฉพาะของผู้มีสิทธิ์สอบ

ผู้มีสิทธิ์สอบจะต้องผ่านประสบการณ์การถ่ายภาพรังสีในปากมาแล้วอย่างน้อย 15 ภาพ

3. วิธีการสอบ

3.1 การเตรียมการสอบ

ผู้ป่วย เทคนิค จำนวนภาพรังสี บริเวณที่ถ่ายภาพรังสีที่ใช้ในการสอบ ได้แก่

3.1.1 ผู้ป่วยที่มีใบส่งถ่ายภาพรังสี เทคนิคและบริเวณที่เป็นข้อกำหนดในการสอบ

3.1.2 เทคนิค จำนวนภาพรังสี และบริเวณที่ถ่ายภาพรังสีที่ใช้ในการสอบ ได้แก่

- เทคนิคการถ่ายภาพรังสีรอบปลายรากฟัน จำนวน 2 ภาพ โดยบริเวณที่ถ่ายภาพรังสี คือ ฟันหน้า 1 ภาพ และฟันหลัง 1 ภาพ
- เทคนิคการถ่ายภาพรังสีด้านประชิดในฟันหลัง จำนวน 1 ภาพ โดยบริเวณที่ถ่ายภาพรังสี ต้องมีฟันที่มีด้านประชิดกัน

3.2 ข้อปฏิบัติในการสอบ

3.2.1 ผู้สอบจะต้องรับผิดชอบในการเตรียมผู้ป่วย อุปกรณ์และเครื่องมือที่จะใช้ในการสอบให้พร้อมและเหมาะสม

3.2.2 ผู้สอบต้องเชิญอาจารย์ผู้คุมสอบดูผู้ป่วยก่อนเริ่มปฏิบัติการสอบ

3.3 ขั้นตอนการประเมิน

อาจารย์จะทำการสังเกตและประเมินความสามารถในส่วนต่างๆดังต่อไปนี้

3.3.1 ขั้นเตรียมการก่อนถ่ายภาพรังสี

3.3.1 การเตรียมผู้ป่วยและการจัดตำแหน่งผู้ป่วยให้เหมาะสมกับบริเวณที่ต้องการถ่ายภาพรังสี

1.2. การตั้งค่าในการถ่ายภาพรังสี ได้แก่ kVp, mA, exposure time อย่างถูกต้อง

3.3.2 ขณะถ่ายภาพรังสี

- 2.1. การวางตำแหน่งแผ่นรับภาพอย่างเหมาะสม
- 2.2. การจัดวางตำแหน่งของลำรังสีในความสัมพันธ์ต่อฟันและแผ่นรับภาพอย่างเหมาะสม

3. คุณภาพของภาพรังสีและการแปลผล

3.1. ความทึบแสงของภาพรังสี (density) ทุกภาพต้องพอเหมาะ สามารถแยกเงาที่บรังสี และเงาโปร่งรังสีได้

3.2. ภาพถ่ายรังสีมีคุณภาพดี

- สำหรับการถ่ายภาพรังสีรอบปลายรากฟัน

- ภาพรังสีครอบคลุมตัวฟันและปลายรากฟันหรือพยาธิสภาพบริเวณปลายรากฟันอย่างน้อย 2 มิลลิเมตร
- ไม่มีการบิดเบี้ยวของภาพฟัน การซ้อนทับกันบริเวณด้านประชิดของตัวฟัน ความยาวรากฟันไม่ยาวหรือสั้นกว่าปกติ

- สำหรับการถ่ายภาพรังสีด้านประชิด

- ภาพรังสีแสดงการเปิดด้านประชิดของฟันหลังในตำแหน่งที่ต้องการตรวจ

4. การป้องกันอันตรายจากรังสีมีความเหมาะสม

5. การควบคุมการแพร่กระจายเชื่อมีความเหมาะสม

6. การแปลผลภาพรังสีในสาระที่สำคัญอันจะนำไปสู่การวินิจฉัยโรคที่ถูกต้อง

หมายเหตุ หากภาพรังสีไม่สามารถให้การวินิจฉัยได้ สามารถถ่ายภาพรังสีแก้ไขได้ไม่เกิน 2 ครั้ง/ตำแหน่ง

3.4 เกณฑ์การตัดสินผล

ผู้สอบจะได้รับการตัดสินผลเป็นสอบผ่าน หรือสอบไม่ผ่าน

- ผู้สอบผ่าน คือ ผู้ที่สอบผ่านทุกขั้นตอน
- ผู้สอบไม่ผ่าน ต้องทำการสอบใหม่

ใบประเมินการสอบถ่ายภาพรังสีในปาก

วันที่ _____ ชื่อผู้สอบ _____

รหัสนิสิต/นักศึกษา _____ หมายเลขประจำตัวบัตรประชาชน _____

ผู้ป่วยชื่อ _____ เลขที่บัตร _____

เทคนิคการถ่ายภาพรังสี _____ ฟันซี่ _____

หัวข้อที่ประเมิน	ผลการประเมิน	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. ก่อนถ่ายภาพรังสี		
1.1. การเตรียมผู้ป่วยและการจัดตำแหน่งผู้ป่วยให้เหมาะสมกับบริเวณที่ต้องการถ่ายภาพรังสี		
1.2. การตั้งค่าในการถ่ายภาพรังสี ได้แก่ kVp, mA, exposure time อย่างถูกต้อง		
2. ขณะถ่ายภาพรังสี		
2.1. การวางตำแหน่งแผ่นรับภาพอย่างเหมาะสม		
2.2. การจัดวางตำแหน่งของลำรังสีในความสัมพันธ์ต่อฟันและแผ่นรับภาพอย่างเหมาะสม		
3. คุณภาพของภาพรังสี		
3.1. ความทึบแสงของภาพรังสี (density) ทุกภาพต้องพอเหมาะ สามารถแยกเงาที่บรังสี และเงาโปร่งรังสีได้		
3.2. ภาพถ่ายรังสีมีคุณภาพดี <ul style="list-style-type: none"> - สำหรับการถ่ายภาพรังสีรอบปลายรากฟัน <ul style="list-style-type: none"> ● ภาพรังสีครอบคลุมตัวฟันและปลายรากฟันหรือพยาธิสภาพบริเวณปลายรากฟันอย่างน้อย 2 มิลลิเมตร ● ไม่มีการบิดเบี้ยวของภาพฟัน การซ้อนทับกันบริเวณด้านประชิดของตัวฟัน ความยาวรากฟันไม่ยาวหรือสั้นกว่าปกติ - สำหรับการถ่ายภาพรังสีด้านประชิด <ul style="list-style-type: none"> ● ภาพรังสีแสดงการเปิดด้านประชิดของฟันหลังในตำแหน่งที่ต้องการตรวจ 		
4. การป้องกันอันตรายจากรังสีมีความเหมาะสม		
5. การควบคุมการแพร่กระจายเชื้อมีความเหมาะสม		
6. การแปลผลภาพรังสี		
สรุปผล (ผ่าน/ไม่ผ่าน)		

เกณฑ์การตัดสินผล ผู้สอบจะต้องผ่านการประเมิน ทุกข้อ จึงจะถือว่าสอบผ่าน

.....

.....

(ลายเซ็นผู้สอบ)

(ลายเซ็นอาจารย์)